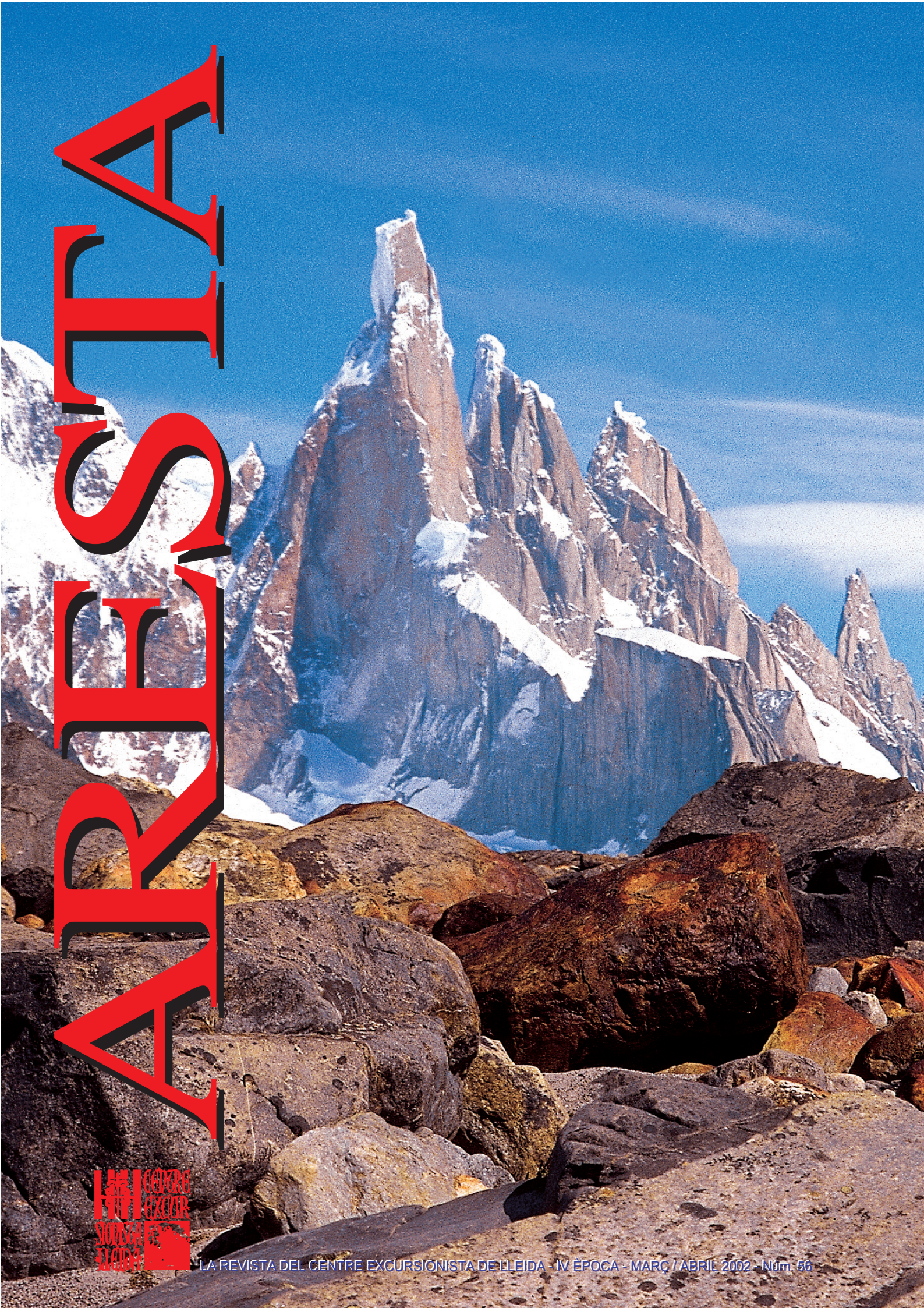

ARISTEA

ARESTA 56
MARÇ - ABRIL 2002

2
TEMA DE PORTADA
CENTRE DE PROMOCIÓ D'ACTIVITATS
DE MUNTANYA BALAGUER
CPAM BALAGUER

5
SEAM
UN VIATGE LLAMPEC
ALS ALPS DEL DELFINAT
Guillem Ullastre

8
ARTICLE
2002, ANY INTERNACIONAL
DE LES MUNTANYES
Mercè Ciutat

10
VIDA DEL CENTRE
APUNTS I COMUNICACIONS

11
NORMATIVA
NOVETATS LLEI DE TRÀNSIT
Joan Aige

13
MUNTANYISME
PELS TRES MIL D'ORDESA
Miquel Àngel Ramos

15
EXCURSIONISME
ITINERARI EXCURSIONISTA NÚM. 74:
LA SERRA DE CAMPORAN
Manuel Cortés

EQUIP DE REDACCIÓ: Mercè Ciutat, Josep Lluís Gàzquez, Mercè Gàzquez, Dolors Llorés, Camina Pardo, Carles Sàez, Núria Solé i Juli Vallory. DISSENY GRÀFIC: Josep Herràndiz. EDITA: Centre Excursionista de Lleida. REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: C/ Comerç, 25. 25007 Lleida. Tel.: 973242329. Fax: 973234497. E-mail: cel@lleida.net. INTERNET: <http://www.lleida.net/clients/cel>. IMPRIMEIX: Arts Gràfiques Bobalà, SL. DIPÒSIT LEGAL: L-39-1958. Tirada 1.200 exemplars. Publicació no lucrativa. El CEL no es responsabilitza de les opinions dels autors. Es permet la reproducció però amb l'esment de l'autor i l'origen. Subscripció de 6 números 13 euros. Preu del número 2,40 euros. Imprès en paper de cel·lulosa blanquejada sense clor. FOTO DE PORTADA: Cerro Torre (Patagònia). Arxiu: Gàzquez Ciutat. COL·LABOREN:

UN CERT GRAU D'HIPOCRESIA hi hem vist en manifestacions a la premsa de certes persones vinculades o properes a algunes estacions d'esquí del Pirineu. Les declaracions estan relacionades amb els accidents, amb greus conseqüències, soferts aquesta temporada en els seus dominis esquiables. Els arguments exposats que justifiquen els accidents han estat basats exclusivament en la conducta imprudent dels seus protagonistes: esquiar fora pista, més enllà de les zones amb balises i l'alta velocitat, especialment en zones de debutants, són conductes habituals, incorrectes i arriscades, per manca de nivell i experiència, en uns casos, i per manca de civisme, en altres. Fins i tot s'ha reclamat crear una mena de policia de muntanya per posar ordre. Estem d'acord que aquests comportaments són la causa de la gran majoria d'accidents a les pistes d'esquí.

Però la hipocresia la trobem en certs tipus de publicitat, dirigida als anomenats *mass media*, que som tothom, i en la qual es dona una imatge de l'esquí "lliure", "total", aventurer i espectacular que es pot practicar a les pistes. Tots podem ser un tomba. Només cal veure les imatges de les portades i de l'interior de la gran majoria de revistes de temporada de les diferents estacions d'esquí per comprovar-ho. És com la publicitat del món de l'automòbil, que amb grans motoritzacions i prestacions, et porta a imaginar conduint com un "Nuvolari" per acabar o ben accidentat o ben sancionat. És el sí però no.

També hi ha un fet que pot empènyer a més d'un, fora de les pistes o a topades amb altres, i cal reflexionar-hi. És la massificació. A tots els locals de "pública concurrència" s'obliga a un aforament limitat, ja sigui per temes de seguretat o de respecte al client (en cap cinema es deu vendre més entrades que butaques hi hagi). A les pistes hi ha *forfait* per a tants com hi vulguin entrar. Si les cues als remuntadors són d'hores, tant és (per barat no queda). Si el descens per una pista és un joc laberíntic, doncs hi ha el que hi ha. La massificació també és causa d'accidents i de conductes indegudes i en això sí que hi té a veure tant la direcció d'una estació d'esquí com fins i tot el Govern.

Centre de Promoció d'Activitats de Muntanya Balaguer

Arxiu: CPAM

Equip de campaments del CPAM.

Era el 6 de febrer del 1983, quan un grup de joves desenganyats de ser monitors de colònies van decidir fundar una entitat nova a Balaguer per realitzar campaments d'estiu independentment de qualsevol or ganisme. D'aquesta manera va sortir el Centre d'Esplai Himàlaia que aquell mateix estiu ja va realitzar el seu primer campament als Banys de Tredòs. A la vegada tots aquests joves estaven en el món de l'excursionisme i eren socis del Centre Excursionista de Balaguer, tant era així, que el president de la nova entitat també era el president del CEB, i això es va aprofitar per fomentar l'excursionisme a Balaguer. Va ser una època daurada del muntanyisme a la ciutat de Balaguer. El 15 d'octubre del 1989, el Centre d'Esplai Himàlaia fa un canvi i aposta per promocionar el món de la muntanya independentment del CEB, i canvia el nom propi pel de Centre de Promoció d'Activitats de Muntanya, d'aquesta manera comença el veritable caminar del CPAM; es federa a la FEEC i realitza activitats de promoció dels esports de muntanya entre el jovent i els adults que s'apunten i s'apunten a les activitats que organitza el Centre de Promoció d'Activitats de Muntanya, de Balaguer.

Com a activitats de promoció dels esports de muntanya, cal destacar els autocars d'esquí que organitza l'entitat, hivern darrere hivern. Gràcies a aquesta activitat, molta gent de Balaguer ha après a esquiar i avui en dia poden gaudir d'aquest esport. Els campaments d'estiu, que aquest any es farà el 20è consecutiu,

han ajudat molt jovent de Balaguer i també de Guissona i d'altres poblacions d'arreu de Catalunya a conèixer la nostra terra i a estimar i gaudir amb seguretat del món de l'excursionisme. Les sortides d'espeleologia i d'excursionisme que sovint es duen a terme en la zona del Montsec per a infants i joves. També el Centre de Promoció d'Activitats de Muntanya ha realitzat activitats oficials de la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya, com ara alguns dels campaments generals infantils de Catalunya i alguns dels campaments generals de muntanya. Cal destacar l'organització que va dur a terme el CPAM del LV Campamento Anual de Montaña de la FEDME. Totes aquestes activitats es porten a terme de manera voluntària, però el Centre de Promoció d'Activitats de Muntanya

Arxiu: CPAM

Sortida d'esquí a Vaquèira-Beret.

Així: CPAM

Ruta pel Pirineu, arribant al coll de Ratera.

Així: CPAM

Imatge del Ir Raid de la Noguera.

Així: CPAM

Arnau Ricart i Real que ha estat membre de la FCEH.

Així: CPAM

Imatge del Ir Raid de la Noguera.

també ha organitzat i organitza activitats remunerades per als guies de l'entitat que les realitzen, i d'aquesta manera podem esmentar les rutes pel Pirineu que es fan durant l'estiu, o altres recorreguts per la comarca de la Noguera, o algunes estades esportives realitzades a Balaguer durant l'estiu, on es promou el món de l'excursionisme.

I a nivell competitiu, el Centre de Promoció d'Activitats de Muntanya va crear el Raid de la Noguera, activitat poliesportiva de competició, on es competeix en excursionisme d'orientació, en bicicleta de muntanya, en canoa, en tir a l'arc, en esca-

lada i en altres activitats variades. Aquest any 2002 es farà el II Raid de la Noguera que, tal com indica el seu nom, es realitza per la comarca de la Noguera.

A part de les activitats de promoció esportiva, el CPAM també participa en actes culturals, entre els quals cal destacar el sopar anual de l'esport que organitza l'Ajuntament de Balaguer i també la festa de la Transsegre, on molts dels seus socis participen a nivell individual o, a vegades, en nom del CPAM, i que és tota una aventura si es realitza bé. Igualment fa projeccions de diapositives de les activitats, hi destaquen les projeccions de

les activitats de campaments. També s'han editat algunes publicacions, com el butlletí anual del CPAM que surt cada començament d'any, un llibre d'itineraris i excursions pel Montsec de Rúbies i diversos dossiers de formació pedagògica dins del món de l'acampada.

A nivell individual, els socis del Centre de Promoció d'Activitats de Muntanya practiquen tots els tipus d'esports que es puguin realitzar en la natura, des dels típicament de muntanya, com l'escalada, l'alpinisme, l'espeleologia, l'excursionisme i l'esquí, fins als tant variats com la bicicleta de muntanya, les rutes amb cotxe 4x4, el piragüisme, l'hípica, el tir amb arc, el parapent, etc. Fins i tot algun soci competeix dins del món de l'esquí alpí com a membre de la FEHC.

Per a més informació, podeu adreçar-vos a: Centre de Promoció d'Activitats de Muntanya, C/Divina Pastora s/n (apartat de correus, 82) 25600 Balaguer. O bé enviant un e-mail a: cpam-balaguer@hotmail.com. Igualment podeu visitar la nostra pàgina web que és: <http://www.cpam.es.fm>.

La comarca de la Noguera

La comarca de la Noguera és molt rica i variada en itineraris per poder-los fer a peu, amb bicicleta de muntanya, a cavall o, alguns, amb 4x4. Fins i tot podem practicar l'excursionisme amb canoa si utilitzem els rius i pantans de la comarca, com ara els pantans de Camarasa, Canyelles, Sant Llorenç de Montgai, etc. Seria molt extens fer una ressenya de cada una de les possibles excursions que es poden fer per la comarca, de ben segur que es necessitarien diversos llibres, i no parlem de les possibilitats de practicar l'escalada en zones tan clàssiques com Sant

Llorenç de Montgai, Camarasa, Terradets, Bonremei i el pas Nou, perquè també podríem trobar vies en moltes poblacions de la comarca. Quant a l'espeleologia, la Noguera és una zona privilegiada amb gran quantitat d'avencs i de coves dignes de ser visitades i moltes són fàcils de seguir.

La comarca de la Noguera, malgrat que més de la meitat del seu territori sigui muntanyós, està mancada de refugis oficials, l'únic que hi havia era el refugi del Colobó, a la vall d'Àger, avui per avui tancat per ruïna. Malgrat tot, sí que hi ha diversos refugis, sobretot municipals, com els de Montalegre al municipi de Vilanova de la Sal, el del Puig de Meià al municipi de Vilanova de Meià el de Sant Mamet al municipi d'Alòs de Balaguer. També n'hi ha de privats com el de Mas Carlets a la vall d'Àger i el que està dins de la vila de Vilanova de Meià.

La comarca de la Noguera, a més, té un gran interès excursionista sobretot de caire cultural, ja que va ser zona de frontera entre la Catalunya Vella i la Catalunya Nova i, per tant, està plena de monuments romànics d'aquella època, entre ermites, castells i torres de guaita. Es poden realitzar innombrables sortides per visitar aquests monuments, alguns en ruïnes, però molts d'altres en bones condicions per ser visitats. Com a exemple d'aquesta riquesa arquitectònica, es pot parlar de la zona de la quadra de Rúbies, de la vall d'Àger, del municipi de la Baronia de Rialp, que és el municipi de Catalunya que té més romànic de la zona entre Vilanova de Meià i Sant Oïsmè, etc.

**Centre de Promoció d'Activitats de Muntanya
BALAGUER**

Amics de l'Aventura

Un viatge llampec als Alps del Delfinat

Arxiu: G. Ullastre

F. Ullastre escalant la via Georgette del Rocher d'Anse (Vercors).

Ja feia temps que buscava un forat per escapar-me als Alps. Després de dies atrafegat de feina i de nits sense dormir, aconseguia enredar el meu germà per anar-hi.

Eren les nou del vespre, quan després d'haver fet més de vuit-cents quilòmetres d'una sola tirada, arribàvem al cor dels Écrins: La Bérarde. Les valls són profundes i ombrívols, els desnivells els prevèiem llargs i pesats, ja que, pel que es veu, en aquest massís els telefèrics brillen per la seva absència. Un cop guaitada la previsió meteorològica a la gendarmeria, per cert no massa bona, ens instal·làrem sense permís al càmping municipal; la recepció estava tancada; ja ho aclariríem tot l'endemà.

De bon matí vam desmuntar la tenda, i després d'haver pagat anàrem al poble a comprar un mapa de la regió. Tornàrem al cotxe per esmorzar i preparar les motxilles i, com sempre, sobraven coses que no hi havia manera d'encabir-les. Vam muntar i desmuntar fins fer-ho cabre tot.

Ja en marxa, el sol escalfava i la pujada també. Calia tenir paciència, ja que fins al refugi del Promontoire quedaven

1.400 m de desnivell i 5 hores de camí. En un principi, la nostra idea era la de realitzar la travessa de la Meije, però feia una setmana que havia nevat i les condicions no eren del tot bones. Neu als replans i roca ver glaçada és el que havíem de trobar segons ens van informar. A més, teníem l'amenaça d'un canvi de temps previst per a l'endemà al migdia.

Després de caminar dues hores per la gelera dels Étançons, ens vam acomodar a l'aeri refugi del Promontoire (3.092 m). És una mena de búnquer situat al bell mig d'un esperó, amb el cim de la Meije pel damunt dels nostres caps, com una torre de 900 m d'alçada, envoltada de boires que van i vénen. Dins d'aquesta "llauna de sardines", estratègicament situada, ens vam trobar amb la guarda i el seu amic que feia de cuiner, un guia de Chamonix i el seu client. El guia ens va dir que també tenia intenció de fer la travessa de la Meije, però ateses les condicions de la paret i la mala previsió de temps, es feia enrere i canviava d'objectiu decidint-se per l'aresta est del Râteau, situada a l'esquerra de la Meije. Com que encara eren les sis de la tarda i ens va veure dubtosos, ens animà perquè escalés-

sim l'inici de l'aresta del Promontoire, que és per on comença la via normal del Grand Pic de la Meije (3.983 m).

Certament sempre és millor guaitar -la el dia abans, ja que aquest primer tram s'ha de realitzar a les quatre de la matinada i amb la llum del frontal. Per tant decidírem provar -ho. Vam avançar un centenar de metres i d'immediat ens adonàrem de l'estil de l'ascensió: passos de III grau que semblaven de IV, esperons, flanquejos perdedors, corredors de neu, parets dins de la mateixa paret, travesses en mixt... Una primera tempesta prevista per aquell vespre, arribava puntual. Queien gotes i tronava fort, així que vam començar a desgrimpar cap al refugi pensant que encara ens mullàriem i no portàvem roba de recanvi. Aquesta via no era tan senzilla com semblava a primera vista, la retirada es veia complicada i el més sorprenent de tot és que la van obrir l'any 1877.

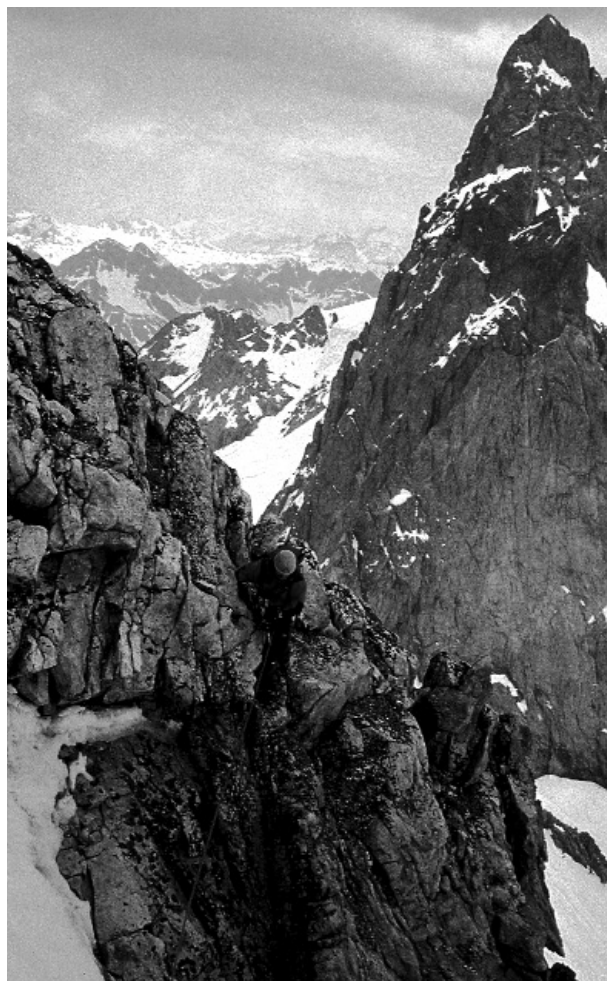
A l'hora de sopar, el guia comentava que ens havia vist una mica lents en aquella ascensió; deia que per sortir-ne en condicions l'hauríem de realitzar en vuit o deu hores com a màxim, per arribar a les dues de la tarda al refugi de la cara nord. No parava de repetir -nos que "demain n'est pas le jour de la Meije". La guarda afegia que els espanyols eren una mica "kamikazes", nosaltres li vam replicar que ben segur que els anglesos o els eslovens ho eren molt més.

El sentit comú s'imposà i en no estar convençuts de poder acomplir l'horari i, a més, creient que la "météo" francesa no s'equivocava ni un pèl, vam decidir canviar el pla inicial i realitzar l'aresta est del Râteau. No teníem massa alternatives, ja que tota la resta era, en general, bastant més difícil.

L'aresta est del Râteau està composta per una mena de cresta molt àeria i afilada, que trobaríem en condicions mixtes i que, teòricament, resultaria una ascensió més ràpida que no pas la inicial. De pas, al guia li aniria bé que l'acompanyéssim, ja que les dues cordades es podrien anar rellevant al moment d'obrir traça durant l'aproximació per la gelera.

A les quatre de la matinada sonava el despertador. Vam endreçar les coses ràpidament, picàrem quatre galetes i vam agafar aigua del regalim que feia la canal de neu que teníem al costat del refugi. Durant la nit no havia gelat, teníem la impressió que feia poc fred per estar als Alps. La neu era toba i no volíem ni pensar com estaria al migdia. Com que no havíem de tornar al refugi, ens tocava carregar uns setze o disset quilos de motxilla a l'esquena i escalar amb ella. Dúiem un excés de material i de corda per aquella ascensió. Per rematar-ho, portàvem menjar per a tres dies, del qual ens en sobraria la meitat.

El cel era clar i l'anunciada tempesta no s'intuïa per enlloc. Després de pujar 300 m de desnivell i arribar a la bretxa de la Meije, ens tocava baixar cap al vessant nord per un pendent d'uns 55° d'inclinació i creuar la rimaia del glaci que ja començava a estar oberta. A mà dreta ens quedava la imponent cara nord de la Meije, amb la via de la Z que va escalar l'estiu

Arxiu: G. Ullastre

F. Ullastre en un dels trams centrals de l'aresta est del Râteau i amb el cim del Grand Pic de la Meije al darrere.

passat l'Oriol Baró i el Jordi Marmolejo (Déu n'hi do, els tios!, però nosaltres continuàvem cap a l'esquerra, pel grandios glaci també anomenat de la Meije, fins situar-nos sota la cresta. A partir d'aquí, encara ens quedaven uns 700 m de desnivell per assolir el cim. Novament tornàrem a creuar la rimaia per un pont de neu i continuàvem per una aresta nevada fins arribar a una bretxa rocosa, que era l'indret en el qual s'iniciava la crestejada que ens havia de dur al cim est del Râteau.

Un primer pas de IV grau amb els grampons treient espurnes de la roca, ens va fer decidir de treure'ns-els i portar -los penjats, ja que de moment semblava que en podríem prescindir. Realitzàrem tirades de 60 m, assegurant-nos amb algun friend i sobretot amb les bagues que col·locàvem als afilats i no sempre sòlids merlets de roca. La cresta s'anava tornant cada cop més fina i l'ambient sensacional, ja que uns 200 o 300 m de precipici per banda ens feien companyia: així van anar passant les hores i vam anar avançant com a car gols, mentre el guia corria com un boig, estirant el seu client a l'ensemble i fotent uns crits que només ell entenia.

Definitivament els vam perdre de vista. Continuàrem al nostre ritme per procurar d'arribar sencers al cim. A mig camí ens vam haver de calçar novament els grampons, ja que com més avançàvem, més mixt es tornava el terreny. El vent augmentava i els núvols també. Finalment aconseguíem deixar la cresta i sortir per unes rampes de neu molt inestable. Sortosament, la temperatura començà a baixar i els petits allaus que s'havien estat produint durant el matí, van cessar. De totes maneres i per a més seguretat, vam poder muntar alguna reunió en blocs de pedra que sobresortien de la neu, i embolicats enmig d'aquella tempesta de vent i de neu, arribàrem al punt d'unió entre l'aresta est, de la quan veníem, i l'aresta sud, per la qual havíem de baixar. Per acabar d'arribar al cim est del Râteau (3.809 m), el més alt dels dos o tres que hi ha, ens faltava una cinquantena de metres de desnivell, però veient el panorama meteorològic, ho vam deixar córrer i ens afanyàrem per iniciar el descens. Les boires anaven i venien, l'aresta de baixada era més llarga del que ens havia semblat, estava molt carregada de neu i tenia alguns trams delicats de cornisa. Va ser en un d'aquest trams, quan tot just havíem acabat de passar una cornisa espectacular, quan vam ser atrapats per una tempesta elèctrica: ens notàvem enrampats com si estiguéssim enganxats a una pantalla de televisió, ens sortia fum de sota el casc i el pànic s'apoderà de nosaltres. Sentíem impotència davant d'aquell fenomen que no coneixíem. No sabíem on ficar-nos, ja que tot era estret i la neu molt tova. Després d'haver-nos desfet de tot el material metàl·lic, vam descobrir un replà rocós per poder-nos-hi seure amb les motxilles sota el cul. Aquesta és una d'aquelles postures que recomanen els manuals i que a nosaltres no ens va semblar massa eficaç; així que vam posar-nos novament en moviment per baixar tan ràpid com fos possible. A mesura que avançàvem, l'electricitat ambiental desaparegué, el cel continuà tapat i un plugim anava caient. Les cornises perilloses havien quedat enrere i uns trams rocósos ens dugueren fins a la bretxa del Râteau. Un última baixada per un llarg corredor de neu, d'uns 50° d'inclinació, ens deixà al glaciar dels Étançons, una mica per damunt del refugi del Châtelleret. Eren les 10 de la nit tocades i el refugi estava a les fosques; així doncs, vam decidir fer 3 hores més de camí fins al cotxe. Després de 18 hores de pallissa sense descans, sense menjar (tot i portant-ne la motxilla plena) i amb només un quart de litre d'aigua consumit per cap, vam aconseguir acomodar-nos de nou al camping de La Bérarde. Mentre muntàvem la tenda, ens adormíem drets, estàvem desfets.

Cap a la mitja tarda de l'endemà, després d'una cervesa i de visitar una mica Grenoble, no estàvem prou cansats que vam decidir tirar en direcció al Vercors per acabar d'aprofitar el viatge.

Era gairebé migdia quan arribàrem al Rocher d'Anse, cinglera situada al sud del Vercors, on el cel és clar, el paisatge recorda el de casa i la roca encara més. Només teníem una ressenya d'aquella monolítica muralla, i no precisament de la via que segueix la magnífica i única fissura de la paret. Era la línia que

Arxiu: F. Ullastre

G. Ullastre deixant el glaciar de la Meije un cop creuada la rimaia.

ens atreia i vam decidir ficar-nos-hi sense massa contemplacions. La via, anomenada Georgette, amb gairebé 200 m de recorregut, va resultar tenir 5 llargs semiequipats, una dificultat màxima de 6, un tram d'Ao i un pati de primer ordre.

Al vespre, quan ens apropàvem per agafar l'autopista a l'alçada de Valence, vam trobar-nos amb una desagradable sorpresa: 15 km de cua en direcció a Espanya!; un camió-cisterna carregat de gasoil havia bolcat i fins ben entrada la matinada no el retirarien, ens informaven per la ràdio. Era veritablement increïble! L'endemà teníem feina i no podíem permetre'ns el luxe de quedar-nos atrapats en aquell embussament sense precedents. El meu germà, amb un cop de volant i amb els nervis a flor de pell, tallà tot el trànsit pel mig i va aconseguir canviar de direcció per desaparèixer d'aquella trampa.

Després de conduir tota la nit, unes 8 hores sense parar, i haver donat mitja volta a França per carreteres comarcals, vam enllaçar de nou amb l'autopista a l'alçada de Montpellier. A l'alba passàvem per la Jonquera, l'espectacle era dantesc, multitud de vehicles estrangers que havien quedat retinguts per l'accident, envaïen la península.

A les nou del matí d'aquell calorós dissabte de juny i com si no hagués passat res durant cinc dies, vam aixecar la porta del garatge de casa.

Guillem Ullastre

2002, any internacional de les muntanyes

Arxiu: Gázquez / Clutat

Mackinley (Alaska).

“Cal que acabem amb els conflictes armats i la fam per tal de protegir els fràgils ecosistemes de muntanya i alleujar la pobresa i desesperança que hi ha en moltes comunitats de muntanya”. Jacques Diouf, director general FAO.

Discurs d'inauguració de l'AIM a Nova York. 11 desembre 2001

El novembre del 1998, l'Assemblea General de les Nacions Unides va declarar l'any 2002 com l'any Internacional de les Muntanyes (AIM). Aquesta decisió ofereix la possibilitat de fer un seguiment acurat del capítol 13 (Desenvolupament sostenible de les muntanyes) del programa 21: ofereix una plataforma única per reforçar el procés a llarg termini iniciat en la Conferència de l'ONU per al Medi ambient i el Desenvolupament que es dugué a terme a Rio de Janeiro l'any 1992 i augmentar la consciència pública tot assegurant un compromís polític, institucional i financer per concretar l'acció d'un desenvolupament sostenible de les muntanyes, que vagi més enllà del 2002.

La resolució de l'ONU sol·licitava la col·laboració dels governs i altres organismes mundials per treballar conjuntament, dirigit i coordinat per la FAO (Organització de les Nacions Unides per l'Agricultura i l'Alimentació).

L'Organització de les Nacions Unides per a l'Agricultura i l'Alimentació va celebrar una cerimònia inaugural en la seva

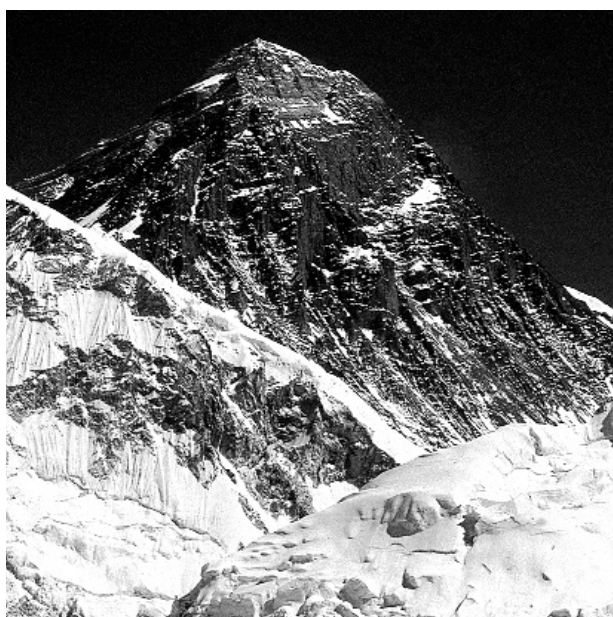
seu a Roma, el dia 15 de febrer passat. Aquest acte va estar patrocinat pel comitè Nacional d'Itàlia com un més dels que tindran lloc en altres països del món.

Segons la informació que hem pogut recaptar, sembla ser que a més de diferents organismes lligats a l'ONU, també hi ha compromeses ONG que acostumen a tenir bones relacions amb les comunitats locals afectades, i alhora tindre un paper important per poder cercar estratègies de desenvolupament sostenible.

Els objectius de l'AIM, en l'àmbit de les comunitats de les muntanyes, són:

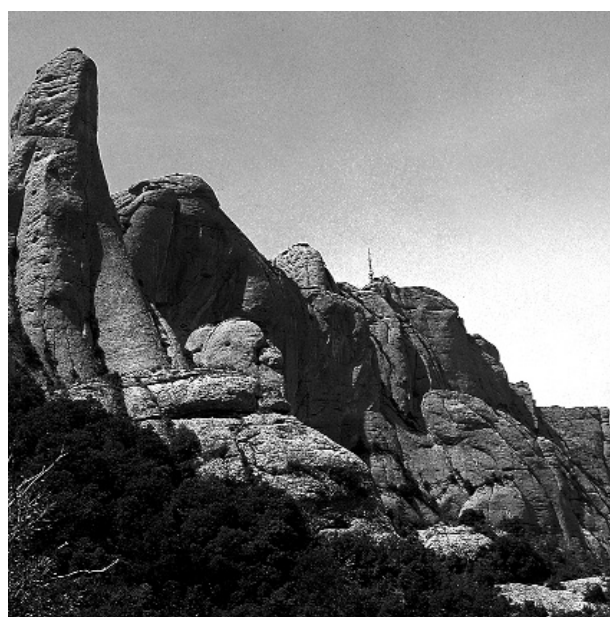
- Assegurar el seu benestar present i futur promovent la conservació i desenvolupament sostenible d'aquestes zones.
- Incrementar la consciència, així com el coneixement de l'ecosistema de les muntanyes i proporcionar béns i serveis essencials per al benestar de les comunitats de les terres altes i baixes, en particular l'aprovisionament de l'aigua i la seguretat alimentària.
- Defensar la seva herència cultural.
- Prestar especial atenció als conflictes que es donen en les àrees de muntanya i promoure la pau en aquelles zones.

Quins resultats globals s'esperen?

Everest (Nepal).

Arxiu: Gàzquez / Cuiat

Montserrat.

Arxiu: Gàzquez / Cuiat

La consciència de la importància de les muntanyes, la fragilitat dels seus recursos i la necessitat d'un enfocament sostenible al seu desenvolupament.

S'iniciaran alguns projectes de recerca i desenvolupament a llarg termini amb el tractament d'assumptes crítics en les àrees de muntanya com l'ús sostenible dels recursos naturals (aigua, terra, bosc, minerals...), l'impacte sobre els canvis climàtics, la conservació de la biodiversitat, la utilització d'àrees protegides, l'ecoturisme, l'herència cultural, l'economia sostenible de les muntanyes... i així, en aquestes zones, apareixeran senyals d'un sistema de vida millorat. Tot això s'incrementarà per mitjà d'un diàleg públic.

A la mateixa font d'informació hi ha una llista de 54 països del món que intervindran en aquest esdeveniment, or ganitzant comitès amb una sèrie de tasques concretes dins el seu país i el suport dels seus respectius governs. Cal mencionar que Espanya no hi és, però sí Andorra, França, Gran Bretanya, Itàlia, Alemanya... i un seguit de països de tots els continents.

Hi ha poca informació. La FEEC té una pàgina on hi ha una explicació-presentació del fet, però en cap moment es fa referència a cap comitè ni a cap activitat prevista per aquest any.

L'única intervenció administrativa coneguda fins ara és la creació, per decret, d'una comissió especial del Govern aragonès. L'objectiu és: "realitzar un seguiment de les actuacions adreçades a celebrar l'AIM, a més d'establir un marc de reflexió, debat i projecció sobre aquests espais de muntanya i els seus habitants" (Desnivel.com, 26-2-02). També la Federació Aragonesa té creada una comissió que treballa en aquesta mateixa línia. El passat dia 27 de febrer, en el paranimf de la Universitat de Saragossa, tingué lloc la presentació de l'Any

Internacional de les Muntanyes presidida pel president del Govern aragonès, senyor Marcelino Iglesias, i el rector de la Universitat, senyor Felipe Petriz, juntament amb el president de la Federación Aragonesa de Montaña, senyor Jesús Masgrau.

El calendari inclourà seminaris sobre espais naturals; jornades sobre conservació i desenvolupament sostingut en zones de muntanya i, durant el segon semestre, una exposició i conferències temàtiques itinerants per diferents llocs de la comunitat. Posteriorment, tot això serà recollit en una publicació commemorativa. De moment aquest mes de març es presentarà el llibre *Aneto*, d'Alberto Martínez Embid, editat per Desnivel. Aquesta editorial ens convida a consultar periòdicament la seva pàgina d'Internet i participar en els debats i fòrums com el dedicat a "Les expedicions comercials, un camí a seguir?" i diferents temes relacionats amb l'AIM. Així ja han convocat un concurs de diapositives i un concurs de relats curts.

L'escrit de la pàgina web de Desnivel, finalitza tot dient "ara solament resta esperar que aquesta moguda aragonesa es propagui per tota la Península". Això mateix esperem nosaltres! I aprofitem l'ocasió per felicitar el Govern d'Aragó, la seva Universitat i també la Federación Aragonesa de Montaña per una iniciativa tan important.

Per la nostra part creiem que l'organisme competent del nostre país, en aquest cas la Generalitat de Catalunya, caldria que donés algun pas diferent al de donar suport al PHN o a l'ampliació de Vaquèira i proposés actes participatius i descentralitzats per tal de fer prendre consciència de la importància del tema als diferents sectors de la població, sobretot el jovent a les mans del qual hi ha el futur de la humanitat i el de les muntanyes que estímem.

Mercè Ciutat

Apunts i comunicacions

■ Al número 30 de la nostra *Aresta*, vam fer menció de l'Espectre de Brocken, també anomenat anticorona, clarament visible en una fotografia del nostre company del centre, en Kildo Carreté. Aquest cop, és l'amic Andreu Cots qui ens ha remès una fotografia on també es pot apreciar aquest fenomen meteorològic. L'observador, en aquest cas l'Andreu, dalt del cim de Cabrioles, va veure projectada la seva ombra, lluny i davant seu. Observeu la fotografia.

Axiu: Andreu Cots

Espectre de Brocken.

■ Nous socis que durant el gener i febrer d'aquest any han fet més gran el nostre centre:

• Josep Miret Cairol	• Montse Mateu Otín
• Roger Castellví Rubinat	• Neus Garcia Hortet
• Pau Castellví Rubinat	• Marc Cobos Moreno
• Maria Casamitjana Causa	• Ferran Vela Ribes
• Teresa Cos Quixal	• Alberto Garcia Sans
• Joan Armengol Torrent	• Josep Sabater Balsells
• Marta Muñoz Liesa	• Xavier Farrús Lanau
• Joan Muñoz Liesa	

■ El dia 22 de febrer es va inaugurar l'exposició "Fa 50 anys... i més!" del nostre soci i company Àngel Gàzquez. Des de l' *Aresta* el volem felicitar per oferir-nos aquesta mostra tan interessant.

Grup del centre a Bell-lloc.

■ El dia 3 de març, un grup del centre, entre ells la nostra presidenta Mercè Ciutat, es va traslladar a Bell-lloc per acompanyar les 350 persones que feien l'última etapa del Camí de Sant Jaume a Lleida. Al pati de l'IEI ens va rebre la seva directora, senyora Carme Vidal, i per part de l'Ajuntament el regidor de cultura, senyor Antoni Llevot. La cloenda es va fer al restaurant La Masia on, després d'un bon àpat, la Mercè Ciutat ens va entendre amb el seu discurs.

■ El diumenge dia 10 de març, també un grup del centre es va sumar als manifestants a Barcelona en contra del Pla Hidrològic Nacional. Ja veurem com acabarà!

Novetats Llei de trànsit

Benvolgut company/a d'afició a la BTT:

Com probablement ja sabràs, el passat dinou de desembre va aparèixer la “Ley 19/2001 de reforma del texto articulado de la Ley sobre tráfico, circulación de vehículos a motor y seguridad vial” que com a usuaris de les dues rodes ens afecta de totes les maneres possibles amb la intenció d'incrementar la nostra seguretat (integritat) quan circulem per carretera. És per això que des d'aquesta vocalia hem cregut adient fer arribar un extracte de la nova normativa amb les disposicions que ens afecten directament quan circulem fora del nostre hàbitat natural (la muntanya). Aquí ho teniu:

Els ciclistes, quan no disposin d'una via o bé d'una part especialment destinada a ells, circularan per la voravia de la dreta. (Art. 15.)

Apart de les bicicletes, els vehicles de seguiment dels ciclistes també podran passar per la voravia si és transitable i suficient, si no ho és, utilitzaran la part imprescindible de la calçada. (Art. 15.)

Els ciclistes podran superar la velocitat màxima fixada per a ells (40 km/h) en aquells trams en què les circumstàncies de la via aconsellin desenvolupar una velocitat superior, aleshores podran ocupar, fins i tot, la part dreta de la calçada que necessitin, especialment en descens perllongat amb corbes. (Art. 15.)

Els ciclistes podran circular per les voravies de les autovies, llevat que, per raons de seguretat vial, es prohibeixi mitjançant la senyalització corresponent. (Art. 18.)

Via de la Plata: Mèrida.

Axiu: Carles Sáez

L'apartat cinc d'aquest article sobre límits de velocitat permet circular per sota del mateix els vehicles de protecció o que acompanyin d'altres vehicles en les condicions que reglamentàriament s'estableixin. (Art. 19.)

Es permet als conductors de bicicleta circular en grup, extremanent l'atenció a fi d'evitar els avançaments entre ells. (Art. 20.)

Quan els conductors de bicicletes circulin en grup, seran considerats com una única unitat mòbil a l'efecte de prioritat de pas. En circulació urbana es complirà el que disposa l'ordenança municipal corresponent. (Art. 23.)

No es consideraran avançaments a l'efecte d'aquestes normes els produïts entre ciclistes que circulin en grup. (Art. 33.)

Execució d'avançament: tot conductor de vehicle automòbil que es proposi realitzar un avançament a una bicicleta, o a un grup, haurà de realitzar -lo ocupant part o la totalitat del carril contrari de la calçada, sempre que existeixin les condicions precises per realitzar un avançament en les condicions previstes en la llei. Queda expressament prohibit avançar ficant en perill o destorbant els ciclistes que circulin en sentit contrari. (Art. 34.)

Supòsits especials d'avançament: quan en un tram de via, en què estigui prohibit l'avançament, s'hi trobi immobilitzat un vehicle que, en tot o en part, ocupi la calçada en el carril del sentit de la marxa i tret dels casos en què la immobilització respongui a les

necessitats del trànsit, podrà ésser passat, malgrat que per fer-ho calgui ocupar part del carril esquerre de la calçada, després d'haver-se cerciorat que es pot fer la maniobra sense perill. Amb idèntics requisits, es podran avançar els conductors de bicicletes. (Art. 37.)

Les bicicletes estaran dotades dels elements reflectants degudament homologats que reglamentàriament es determinin. Així mateix, quan sigui obligatori l'ús de l'enllumenat, els conductors de bicicletes a més a més portaran col·locada alguna peça de vestir reflectant si circulen per la via interurbana. (Art. 42.)

Es prohibeix obrir les portes del vehicle o baixar -ne sense haver-se cerciorat prèviament que fer -ho no implica perill o destorb per a d'altres usuaris, especialment quan es refereix a conductors de bicicletes. (Art. 45.)

Fins aquí les novetats que aporta la nova llei abans esmentada. Aprofitant l'avinentsa, i ja que parlem de normativa a tenir en compte, voldriem, també, recordar-vos que l'assegurança federativa dins de la disciplina de BTT (bicicleta de muntanya) enguany exclou de cobertura els atropellaments o col·lisions amb vehicles a motor quan aquests s'esdevinguin en carreteres (sí que queden coberts en el cas de pistes i camins de muntanya asfaltats o no).

Tot desitjant-vos que hi gaudiu d'allò més, us encoratgem a continuar en aquest esport/activitat de lleure els que ja el practiqueu, a iniciar-vos-hi els que encara no ho feu i a participar en les sortides que us hem preparat a tots plegats.

Fins aviat.

Joan Aige

Banc Sabadell

Pels tres mil d'Ordesa

Arxiv. M. Angel Ramos

Els tres al cim del Mont Perdut.

Agost, mes de bon temps, d'hores de llum i ideal per gaudir de la muntanya! A més, si la teva idea és ratllar tres mil, ja sigui d'una llista o bé d'una altra, no hi ha res millor que buscar bona companyia i carregar la motxilla. L'objectiu: Ordesa. Les dates: del 20 al 23 d'agost del 2001.

Vam sortir un dilluns a primera hora de Lleida, i a quarts de deu del matí ja estàvem (l'Anna, el Josep M. i jo) remuntant la vall de Bujaruelo en direcció al port amb el mateix nom. Un cop allà, el nostre país veí, que al llarg d'aquests dies seria el nostre company fronterer, ens donava la benvinguda mostrant-nos les seves muntanyes i formes. Flanquejàrem el Tallón per la seva base i pujàrem, a poc a poc, cap a la mítica Bretxa de Roland, passant pel refugi de Serradets, on una simpàtica cabreta ens va fer vigilar el nostre menjar de ruta. Un cop arribats a aquest im-

pressionant i característic punt fronterer, ple de llegendes i misteris, decidírem trobar un lloc per passar la nit i deixar els "trastos" per poder pujar tranquil·lament al Tallón i als Gabietos.

A aquestes hores del dia, tot el moviment que ens havíem trobat s'havia reduït als nostres comentaris sobre les muntanyes i com es presentava la setmana. La falsa bretxa ens veié passar i en poc més d'una hora ja érem dalt del Tallón: solitud, silenci i contemplació. Consultàrem el mapa i tot admirant el Vignemale amb la seva gelera trencada, ens dirigírem vers els Gabietos que encara que no és una ascensió complicada, es feia entretinguda a causa del terreny descompost de la zona. Fèrem els dos pics i tot creuant Cuello Blanco, el dia s'acomiadà amb uns colors magnífics a les parets del Gallinero i al circ de Solarons, arribant a la Bretxa quan ja era fosc.

Una nit estelada ens acolli en el seu silenci i ens permeté dormir fins l'endemà, de l'esforç realitzat: tres tres mil i uns dos mil cent metres d'ascens!

Els primers excursionistes ens despertaren dels nostres somnis: "ja tenim gent cap al Tallón!". Refetes les motxilles, continuàrem rumb vers el Casco, la Torre i el que es pogués fer. Tot flanquejant per aquelles alçades arribàrem al Pas dels Isards, que donà ambient a la travessa. Un cop creuat, la nostra mirada es dirigí vers la Gruta de Casteret, de la qual ens havien explicat meravelles, però com que no ens venia de pas, vam deixar-ho per una altra vegada. Allà mateix, el grup augmentà en un component, ja que se'ns uní un divertit personatge anomenat Naigel, que era anglès, i que estava de ruta pels Pirineus, amb la intenció de pujar al Casco i anar cap a Góriz. Li vam dir que vingués amb nosaltres i que ja li indicàriem el camí.

Assolírem el cim del Casco sense gaires problemes i després d'un magnífic flanqueig per sota de la Torre, acompanyat d'una mica de grimpadeta tot intentant no perdre el camí, assolíem el segon cim de la jornada. Des d'allà, la cascada i el circ de Gavarnie es presentaven grandiosos.

Proseguírem el camí sota un sol de justícia, que feia esbufegar a més d'un, i pels volts de les quatre de la tarda arribàvem al Marboré, on algú va jurar que si hi tornava seria amb una pilota de futbol per fer un partit (mai no havíem vist un cim tan pla i tan ample!) Tot davallant i amb petites pujades fèrem els tres pics de la Cascada i l'Espalda. Un cop sota el coll del Cilindro, Naigel, que només pensava que faria un tres mil, va comprovar que n'havia fet uns quants més, i allà se separà per anar cap a Góriz, confiant que l'endemà ens veuríem al Mont Perdut.

Un cop superat aquest meravellós coll tot passejant-nos per sobre de la mítica xifra dels tres mil metres, una interessant idea ens il·luminà els rostres...: "Què tal si anem a passar la nit al cim del Perdut?", dit i fet, i veient que encara teníem un parell d'horetes de llum, emprenguérem la rampa final que ens situaria al sostre del Parc Nacional. El grup es mantingué compacte una bona estona fins que en els últims cent metres, el Josep M. (ai canalla!) s'avançà a l'Anna i a mi i ens va sobrepassar un bon tros. Finalment, quan ja començava a fosquejar i sota un vent gelador fèiem cim i, per tant, acabàvem la segona jornada... Allà trobàrem un parell de francesos que ens "prengueren" el bivac, però als problemes... solucions!, i en un altre punt aconseguírem muntar-ne un de molt bo.

La nit va ser neta i tranquil·la, poc freda, i uns núvols juganers, tot respectant la frontera, cobrien França com si fossin una catifa blanca. L'endemà, el sol començà a despuntar per sobre de l'horitzó on pics com la Pica d'Estats, el Posets, l'Aneto, el Perdiguero... anaven marcant el paisatge. Encara que no eren

hores per despertar-se, l'espectacle mereixia la pena, i en poc temps vàrem passar d'una incipient jornada a un nou dia que es presentava genial.

L'Anna i, sobretot, el Josep M., amb el seu afany de ratllar tres mil matinaren més que jo i baixaren a fer la Punta de las Escaleras, per després tornar a pujar al cim. Les hores anaven passant i els primers muntanyencs assolien el cim. Pels volts de les onze, ja estàvem tots tres junts i davallàrem vers l'objectiu més tècnic de la ruta: el Dedo del Perdido, que amb uns trenta metres de xemeneia totalment descomposta, feien pujar el grau de l'escalada. A la base del Dedo ens equipàrem i em vaig llençar a l'atac dels dos llargs. Va ser dur, i les pedres rodaren i rodaren, per sort nosaltres no, i passat el migdia érem dalt d'aquella singular agulla. Amb un llarg i sostingut ràpel tornàvem de nou a un terreny més estable i baixàrem vers el llac gelat.

Allà, ens tornàrem a trobar al Naigel, que ja havia pujat al Mont Perdut. El convencírem per pujar al Pitón i al Cilindro i sense moltes complicacions assolíem els últims cims de la ruta. Tornàrem al llac i el Josep M. i l'Anna prengueren un "refrescant" bany sota la cara d'incrèdilitat del Naigel i meva, tot contemplant els trossos de gel que suraven sobre l'aigua.

Arribats a Góriz, xocàrem amb la realitat, tantes hores d'alçada i pau ens havien fet oblidar que érem en un Parc Nacional dels més visitats d'Espanya, i més d'un centenar de tendes rodejaven el refugi (per sort, a l'hivern no se solen donar aquestes imatges).

Una nit de bivac a Góriz (per variar!) ens donà pas a l'últim dia de ruta, tan esplendorós i assolellat com els altres. Vàrem davallar tota la vall d'Ordesa, passant per les clavilles de Soaso i la Cola de Caballo, creuant-nos amb infinitat d'excursionistes i amb algun helicòpter que transportava sacs per fer obres de manteniment d'estructures.

A l'aparcament, ens separàrem definitivament del nostre nou amic, esperant trobar-nos en alguna altra muntanya. L'autobús ens deixà al Puente de los Navarros i tornàrem vers Lleida, això sí, abans d'agafar la carretera, un sensacional bany (ara els tres) ens refrescà per superar les hores de carretera que quedaven.

En total quinze tres mil. Carregats amb motxilles descomunals i material de tot tipus (d'escalada, crampons, piolet...) vam conèixer millor, alguns van descobrir, aquest sensacional indret d'Ordesa, en uns dies immillorables i plens de bona companyia. Una bona ruta per les alçades que sempre és bo recordar.

Miquel Àngel Ramos

Itineraris excursionistes, núm. 74

La serra de Camporan

Entre la Noguera Pallaresa i la Noguera Ribagorçana, a l'alçada de la Pobla de Segur i Areny de Noguera, hi trobem un conjunt de muntanyes, la més alta de les quals és la serra de Sant Gervàs. Al sud s'hi s'estén la desolada subcomarca de la Terreta, la qual és closa a llevant per un llarg esquenall que, despenjat de l'extrem de la serra de Sant Gervàs, s'allarga en direcció N-S fins al Pui de Lleràs i, més enllà, segueix per la Roca Lleuda, el Pou de la Neu i els Codons de la Serra de Gurp. Són unes muntanyes poc visitades pels excursionistes i malgrat que ja n'havíem fet esment a la circular del nostre centre (números de febrer, març, maig i juny de 1987) creiem que val la pena parlar-ne un altre cop, amb dades més actuals.

L'accés el farem per la Pobla de Segur i Senterada. En aquesta darrera vila agafarem la carretera que mena al Pont de Suert, però immediatament la deixarem, abans de travessar el pont, i a mà esquerra continuarem per un trencall estret, pendent i sinuós, però pavimentat. Més amunt deixarem a mà dreta el trencall que porta a Naens. Al poble de Burguet s'acaba la ruta pavimentada. Se segueix per una pista de terra en estat passable, en direcció a Cérvoles, llogarret abandonat (actualment s'hi reconstrueix una casa) que s'encastella al llom d'un esporó de la muntanya. Sense entrar, però, a Cérvoles, seguirem pista fins un proper creuament: la branca esquerra (molt dolenta) porta, per l'obaga de Sant Aleix, a Sant Isidre i a Erinyà. La de la dreta, que cal seguir, és també dolenta per als turismes, de manera que si no es disposa d'un tot terreny, és recomanable deixar el vehicle a l'encreuament i fer-la a peu. Els horaris que consignem fan referència a aquest últim cas.

• 0 h.

Encreuament de pistes (1.160 m). Seguir la branca de la dreta que mena a Colldeberri i, més enllà, als llogarrets d'Adons i la Beguda. Aquesta pista comença pujant tot fent llaçades, per seguir després més planera. A mà dreta el vessant baixa relativament suau i cobert de prats i bosquets. A l'esquerra, el bosc és molt dens fins al cim de la muntanya.

• 1 h.

Font de les Canals o de la Collada, actualment mig perduda, i colldeberri (1.347 m) obert entre el puig de les Canals al N i el turó de la Capsera al S (si hem arribat amb vehicle tot terreny,

aquest és el lloc on cal deixar -lo). Ara cal enfilarse directament al S pel llom de la muntanya, on s'alterna el prat i el bosc, mai prou espès per dificultar el pas. Després la pujada es suavitza i s'entra a la zona carenada, tota herbada.

1 h 55 min

Turó de la Capsera (1.696 m) ample i desembarassat. És el punt culminant de la muntanya de Set Comelles. A llevant es descobreix un immens panorama de serres, fins al Boumort i, més enllà, el Cadí i el Pedraforca. A ponent s'alça la propera serra de Camporan i, més alta, la de Sant Gervàs que sobresurt pel damunt. Cal seguir l'ample llom de la muntanya en direcció SW. En aquest indret es troben unes enigmàtiques restes arqueològiques, probables enterraments prehistòrics. Després d'una ampla collada (1.646 m) es torna a pujar, sempre per terreny herbós.

2 h 15 min.

Punta N de la serra de Camporan (1.705 m). Nus de carenes i divisòria d'aigües. El panorama cap a llevant és idèntic al del turó de la Capsera, però cap a ponent s'obre el desolat fondal del barranc de Miralles, al peu de l'imponent murallam de Sant Gervàs. L'ermita d'aquest nom es veu dominada pels grans cingles. Cap al nord, cap obstacle no destorba la visió del Pirineu, presidida pel grup de l'Aneto. Amb l'ajut d'uns binocles, podrem veure la Casa Encantada, el conegut dolmen situat al NE, dalt de la serra de Comillini. Cal seguir la suau carena, quasi horitzontal, cap al S. Per l'esquerra, el bosc arriba al mateix llom de la serra.

2 h 21 min.

Punta S del Camporan o cap d'Estall (1.713 m). A partir d'aquí la carena deixa de ser suau i regular i comença a ser més accidentada. Un camí o antiga pista molt perduda flanqueja pel vessant de ponent, però és millor seguir pel fil de la cresta, molt més espectacular. Es baixa cap a un coll ample i pedregós (1.645 m) per pujar després a l' immediat turó (1.683 m).

A mà esquerra es domina ja l'aspre fondal de la vall de Serradell, on l'erosió ha creat espectaculars agulles: a prop hi ha les Tres Peires i, més enllà, sobresurt la punta de la Picorra del

Racó. L'altre costat de la vall i la immensa Roca Palomera. Dominant-ho tot, el puig de Lleràs. Nova baixada, ara cap a un collet herbós. Per guanyar el turó següent (1.669 m) cal grimpar uns metres fàcils pel conglomerat. D'aquest turó i a mà esquerra, un isolat estrep de la muntanya s'aboca estibat sobre la fondalada. Val la pena arribar-hi, si no es pateix de vertigen. En aquest punt deturarem el nostre recorregut, puix la muntanya inicia una franca davallada cap al coll de l'Espluga o de Serradell, pas natural entre el Pallars i la Ribagorça. Retrocedirem per la mateixa carena per on hem vingut, fins a la punta N del Camporan.

3 h 15 min

De retorn a la punta N del Camporan, seguirem per un camí per on es fa ben visible el lloc que va perdent altitud en direcció més o menys NW. La serra de Sant Gervàs se'ns presenta gairebé de perfil. El vessant obac, a mà dreta, ens sorprendrà amb la presència d'un xamós bosc, on el faig i el roure alternen amb el pi rojal.

3 h 35 min

Coll de la Pedra Picada (1.525 m). Ampla collada entre la serra de Camporan, que hem abandonat, i la de Sant Gervàs, que està enfront. Deixarem ja definitivament la carena per endinsar-nos al vessant obac seguint un camí ample mig esborrat, que baixa diagonalment cap a llevant. Aquest camí, un cop ha entrat al bosc, es va perdent progressivament i desapareix en alguns indrets. Cal, doncs, guiar-se per aquest instint especial que té tot excursionista digne d'aquest nom, seguint l'orientació general cap a l'E-NE i perdent altitud a poc a poc, fins descobrir l'ermita de Sant Nicolau, mig amagada entre l'espessa boscúria.

4 h 5 min

Es travessa el torrent de Sant Nicolau, sovint amb aigua, i s'arriba tot seguit a l'ermita del mateix nom (1.350 m), petit i rústec edifici de pedra enmig d'una minúscula clariana. Està tancada. Al costat s'escola un rec, sovint amb aigua. Cal marxar per una pista que baixa fortament en direcció N.

4 h 11 min

Encreuament amb la pista principal, planera. Seguir-la en direcció a mà dreta (llevant). Es revolten successives barrancades i, en suau pujada, es guanyen els respectius llocs que les separen.

4 h 35 min

Colldeberri (1.347 m). Si tenim un vehicle tot terreny esperant, aquí haurem acabat el recorregut. Si no, cal seguir sempre cap a llevant, en direcció a Cérvoles.

5 h 35 min

Encreuament de pistes, on s'ha iniciat el recorregut.

Cartografia:

- Mapa Militar de España, escala 1/25.000, fulla 65-21 SENTENADA. Topografia perfecta, però hi manquen pistes i camins, i la toponímia és insuficient i no sempre correcta o ben situada.
- Mapa Comarcal, Institut Geogràfic de Catalunya, escala 1/50.000, fulla PALLARS JUSSÀ. Més complet i actual quant a les pistes i a la toponímia, però del tot insuficient quant als camins.

Manuel Cortés

mobles

l'ebenista

projectes i dissenys a mida

ctra. vall d'aran, km. 10,7 · 25124 rosselló (lleida) · tel. 973 73 27 79 · fax 973 73 27 16

No fem de muntanya la platja d'hivern